

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act normativ

Ordin pentru modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de distribuție în sectorul gazelor naturale aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 89/2024, cu modificările ulterioare

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)	Nu este cazul.
2. Cadrul național de reglementare	Având în vedere prevederile art. 179 alin. (4) și (5) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. b) și ale art. 10 alin. (1) lit. 1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, direcția de specialitate a procedat la elaborarea prezentului proiect de ordin.
3. Scopul reglementării	Prin prezentul proiect de ordin se modifică și se completează Metodologia de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de distribuție în sectorul gazelor naturale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 89/2024, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1295 din 17 decembrie 2024, cu modificările ulterioare, denumită în continuare Metodologie, pentru: <ul style="list-style-type: none">• eliminarea din valoarea cheltuielilor operaționale recunoscute, cheltuielile reprezentând salarii/indemnizații/sume compensatorii acordate angajaților cu funcții de execuție sau de conducere acordate cu ocazia pensionării;• modificarea formulei de calcul a venitului reglementat corectat în

	<p>scopul clarificării modului în care sunt realizate anumite corecții anuale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • clarificarea tipului de investiții în proiecte de infrastructură necesare pentru tranziția energetică, pentru care ANRE poate acorda un stimulent peste rata reglementată a rentabilității; • completarea prevederilor referitoare la costurile operaționale controlabile nerecunoscute, pentru evitarea recunoașterii în tarifele de distribuție a unor cheltuieli pe care operatorii ar trebui să le recupereze de la terți; • clarificarea modalității de recunoaștere a transferului unor costuri acceptate dintr-o categorie în altă categorie de costuri pe parcursul perioadei de reglementare; • completarea prevederilor referitoare la modul de determinare a componentei de corecție a diferențelor de VRC, pentru primul an de activitate, cu referire la operatorii nou înființați; • eliminarea coeficientului K de ajustare a rentabilității capitalului în funcție de eficiența sistemului de distribuție a gazelor naturale; • introducerea unor prevederi care să limiteze valoarea costurilor de capital recunoscute VR, aferentă investițiilor realizate pentru extinderea și dezvoltarea sistemelor de distribuție, în scopul evitării creșterii necontrolate a tarifelor de distribuție, cauzată de dezvoltarea nesustenabilă a sistemelor; • clarificarea modului în care este stabilită valoarea imobilizărilor corporale/necorporale utilizate pentru desfășurarea activității de distribuție la data intrării în baza de active reglementate; • introducerea unei noi subgrupe în tabelul cu duratele reglementate pentru amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale utilizate în realizarea activității de distribuție; • împărțirea începând cu 1 iulie 2026, a categoriei de clienți C4, pentru care se stabilesc tarife de distribuție, în două categorii, respectiv C4.1 și C4.2 pentru reflectarea mai fidelă a costurilor în tarife.
4. Schimbări preconizate/	Proiectul de ordin:

măsurile propuse prin prezentul act normativ

- *elimină din valoarea cheltuielilor operaționale recunoscute, cheltuielile reprezentând salarii/indemnizații/sume compensatorii acordate angajaților cu funcții de execuție sau de conducere acordate cu ocazia pensionării* deoarece aceste cheltuieli nu mai contribuie la desfășurarea activității de distribuție;
- *modifică formula de calcul a venitului reglementat corectat prin schimbarea semnelor matematice din “+” în “-” pentru elementele de corecție (Delta)RIV_(i-1) – componenta de corecție a valorii VRC, datorată diferenței dintre rata inflației estimate pentru anul (i-1) și rata inflației realizate în anul (i-1) și respectiv RSE(i) – componenta de redistribuire a sporului de eficiență economică realizat în perioada anterioară de reglementare și inclusă în venitul reglementat corectat al anului (i), astfel încât să se evite posibila interpretare eronată a modului în care se realizează corecția venitului reglementat, cum că, în cazul în care operatorii de distribuție realizează venituri suplimentare sau câștig de eficiență din activitatea de distribuție, acestea ar urma să fie primite de operator și nu returnate clienților;*
- *aduce clarificări în ceea ce privește tipul proiectelor de infrastructură necesare pentru tranziția energetică, pentru care ANRE poate acorda un stimulent peste rata reglementată a rentabilității;*

În forma în vigoare, Metodologia prevede posibilitatea acordării de stimulente pentru investiții în proiecte de infrastructură necesare pentru tranziția energetică, fără a preciza ce tipuri proiecte sunt considerate ca făcând parte din această categorie.

Completarea actuală stabilește că sunt considerate proiecte de infrastructură necesare pentru tranziția energetică cele care asigură introducerea și vehicularea pe termen lung, prin sistemul de distribuție, a gazelor din surse regenerabile și a gazelor cu emisii scăzute de carbon, inclusiv proiectele care asigură fluxul inversat de la rețeaua de distribuție la rețeaua de transport. De asemenea este prevăzut momentul de la care este acordat stimulentele și sunt

introduse o serie de condiții pentru acordarea acestuia, constând în prezentarea de către operatorul de distribuție a unor analize referitoare la alimentarea sistemului, capacitatea de distribuție și starea tehnică, analize prevăzute în Ordinul ANRE nr. 63/2023 privind aprobarea Regulilor necesare adoptării Codului pentru hidrogen.

- *completează, în cazul costurilor OPEX, categoriile de cheltuieli nerecunoscute cu cheltuielile aferente intervențiilor și reparațiilor efectuate ca urmare a unor avarii ale SD cauzate de terți, al căror autor este cunoscut;*

Completarea vizează evitarea recunoașterii în tarifele de distribuție pe care a unor cheltuieli pe care operatorii ar trebui să le recupereze de la terți.

- *introduce prevederi referitoare la permisiunea operatorilor de a transfera costuri dintr-o categorie de costuri acceptate în VR, în alta categorie de costuri, pe parcursul perioadei de reglementare, astfel:*
 - *transferul este permis doar cu acordul prealabil al ANRE;*
 - *majorarea de costuri aferentă categoriei către care se realizează transferul, nu poate depăși reducerea în valoare absolută aplicată categoriei în care costurile au fost inițial recunoscute;*
 - *transferul se va efectua prin modificarea corespunzătoare a fiecărei categorii de costuri permise, începând cu data transferului;*
 - *reflectarea costurilor transferate în elementele de venituri reglementate se va reflecta odată cu următoarea ajustare a acestora;*

Modificarea este necesară pentru clarificarea modului în care sunt tratate anumite costuri în urma unor decizii de management care sunt luate pentru eficientizarea activității operatorului (spre exemplu în cazul externalizării sau internalizării anumitor operațiuni).

- *elimină din calculul costurilor CAPEX recunoscute operatorilor*

coeficientul K de ajustare a rentabilității capitalului în funcție de eficiența sistemului de distribuție a gazelor naturale;

Necesitatea eliminării coeficientului a apărut ca urmare a faptului că, stabilind eficiența sistemului de distribuție prin corelarea nivelului investițional cu volumele distribuite ar fi fost penalizate investițiile realizate pentru înlocuirea componentelor sistemului, deși acestea nu conduc la creșterea volumelor distribuite. Drept urmare, prin eliminarea coeficientului se evită neacordarea integrală a rentabilității capitalului investit pentru imobilizările ce reprezintă înlocuiri ale componentelor sistemului de distribuție.

- *în cazul operatorilor nou înființați, pentru primul an de activitate, componenta de corecție (Delta)VRC se calculează ca diferență între cheltuielile realizate de operator, acceptate de ANRE și veniturile realizate, aferente activității de distribuție, din primul an de activitate;*

Introducerea unei astfel de prevederi este necesară deoarece operatorii nou înființați, nu încep operarea sistemului de distribuție la începutul anului de reglementare ci la un moment oarecare în cursul anului. Având doar o perioadă scurtă de funcționare, cu costuri de operare estimate fără a avea în istoric de operare a sistemului, pot apărea situații în care costurile inițial fundamentate nu reflectă realitatea, iar ANRE poate avea dificultăți în determinarea componentelor de corecție a veniturilor. Prin urmare se consideră adecvată realizarea corecției de venit din primul an de activitate prin analiza costurilor și veniturilor efectiv realizate.

- *limitează valoarea recunoscută a costurile de capital investițiilor realizate pentru extinderea și dezvoltarea sistemelor de distribuție astfel încât să fie respectată următoarea condiție:*

$$[(VR_{(i-1)}+CAPEX_{ed(i)}+CAPEX_{red(i)})/Q_{(i)}]/(VR_{(i-1)}/Q_{(i-1)}) \leq 102\%$$

unde:

$VR_{(i-1)}$ – venitul reglementat stabilit pentru anul (i-1);

$CAPEX_{ed(i)}$ – costurile de capital aferente investițiilor realizate pentru

extinderea și dezvoltarea sistemelor de distribuție în anul (i-1), și pe care acesta le are de recuperat în anul (i);

CAPEX_{red(i)} – costuri de tip CAPEXed care nu au fost incluse în venitul OD în anii anteriori de reglementare și pe care acesta le are de recuperat, care trebuie incluse în veniturile anului (i);

Q_(i) – cantitățile de gaze naturale estimate a fi distribuite în anul (i);

Q_(i-1) – cantitățile de gaze naturale estimate a fi distribuite în anul (i-1), luate în calculul tarifelor aprobate pentru anul (i-1).

Se introduce această limitare pentru a responsabiliza operatorii de distribuție cu privire la investițiile pe care le realizează în extinderea și dezvoltarea sistemelor. Se dorește realizarea unei dezvoltări sustenabile, fără împovărarea clienților existenți prin creșteri majore ale tarifelor, generate de o dezvoltare bruscă a sistemului, care nu se traduce prin creșterea proporțională, imediată a volumelor distribuite. Se asigură totodată recuperarea integrală a costurilor de capital aferente investițiilor realizate de operatori, în mod etapizat, pe măsură ce investițiile în extinderi și dezvoltări generează noi volume distribuite.

Procentul de 102% a fost propus considerându-se că, acesta reflectă o variație rezonabilă a veniturilor operatorilor de distribuție, datorată expansiunii sistemelor, astfel încât să nu fie stopate investițiile în dezvoltare, ci să existe un echilibru între respectivele investiții și împovărarea clienților existenți cu costurile aferente dezvoltării.

Pentru a permite recuperarea în integralitate de către operator a costurilor aferente investițiilor efectuate, diferența de CAPEX care nu poate fi inclusă în tarife în anul (i) va fi recunoscută în anii următori de reglementare, cu respectarea formulei anterior menționate; se consideră investiții realizate pentru extinderea și dezvoltarea sistemelor de distribuție, imobilizările corporale incluse în grupa 1 a BAR, cu excepția înlocuirii obiectivelor SD, a clădirilor și a racordurilor;

- *specifică faptul că valoarea la care imobilizările corporale/*

necorporale utilizate pentru desfășurarea activității de distribuție intră în baza de active reglementate este valoarea contabilă a acestora, care se alocă pe mai multe activități în cazul în care respectivele immobilizări sunt utilizate pentru desfășurarea mai multor activități reglementate, nereglementate sau din afara sectorului;

Prevederea a fost introdusă pentru clarificarea modului în care se stabilește valoarea de intrare în BAR a immobilizărilor corporale și necorporale.

- *defalcarea în Anexa nr. 4 la Metodologie, respectiv în tabelul cu duratele reglementate pentru amortizarea immobilizărilor corporale și necorporale utilizate în realizarea activității de distribuție, a grupeii 5, astfel:*

Categorie immobilizări	Durata reglementată de amortizare (ani)
Grupa 5 Alte immobilizări corporale și necorporale	
Subgrupa 5.1 - Alte immobilizări corporale	7
Subgrupa 5.2 - Alte immobilizări necorporale	7
Subgrupa 5.3 - Cheltuieli pentru racordarea sistemului de distribuție la sistemul de transport, la conductele din amonte sau la sistemul de înmagazinare subterană a gazelor naturale	25

Defalcarea grupeii 5 are ca scop instituirea pentru imobilizarea necorporală constituită din cheltuielile pentru racordarea sistemului de distribuție la sistemul de transport, la conductele din amonte și la sistemul de înmagazinare subterană a gazelor naturale a unei durate de amortizare de 25 de ani;

Se consideră că recuperarea respectivelor cheltuieli de către OD, este mai potrivit să se realizeze pe o perioadă de timp similară cu durata

	<p>de amortizare a conductelor, având în vedere că în urma racordării sistemului de distribuție la SNT rezultă în principal obiective ale sistemului de distribuție de natura conductelor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • împărțirea începând cu data de 1 iulie 2026 a categoriei de clienți C.4 pentru care se stabilesc tarifele de distribuție, în două subcategorii, respectiv C.4.1 și C.4.2, astfel: <table border="1" data-bbox="643 506 1344 722"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Categorie de clienți</th> <th colspan="2">Consum anual de gaze naturale (MWh)</th> </tr> <tr> <th>Minim</th> <th>Maxim</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C.4.1</td> <td>> 28.000</td> <td>≤ 100.000</td> </tr> <tr> <td>C.4.2</td> <td>> 100.000</td> <td>≤ 280.000</td> </tr> </tbody> </table> <p>Modificarea este necesară pentru reflectarea, cu cât mai mare acuratețe, a costurilor corespunzătoare categoriilor de clienți, în funcție de consumul anual.</p>	Categorie de clienți	Consum anual de gaze naturale (MWh)		Minim	Maxim	C.4.1	> 28.000	≤ 100.000	C.4.2	> 100.000	≤ 280.000
Categorie de clienți	Consum anual de gaze naturale (MWh)											
	Minim	Maxim										
C.4.1	> 28.000	≤ 100.000										
C.4.2	> 100.000	≤ 280.000										
5. Alte informații	Nu este cazul											

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de act normativ

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
3. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
4. Implicații sociale	Nu este cazul
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra patrimoniului ANRE

– Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	În vederea respectării principiilor transparenței decizionale, stabilite prin dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, ANRE supune procesului de consultare publică, pentru o perioadă de 30 de zile, proiectul de Ordin, prin publicarea acestuia pe pagina de internet a ANRE.
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Nu este cazul

3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul
4. Alte informații	Nu este cazul